

НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ,
присвячена 100-річчю
з дня народження
І. Г. ГЕРЦЕНА

СУЧАСНІ ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ КЛІНІЧНОЇ МЕДИЦИНИ

(для студентів та молодих вчених)

27–28 квітня 2017 року

Тези доповідей

ОДЕСЬКИЙ
МЕДУНІВЕРСИТЕТ

НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ,
присвячена 100-річчю з дня народження
І. Г. ГЕРЦЕНА

СУЧАСНІ ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ КЛІНІЧНОЇ МЕДИЦИНИ

(для студентів та молодих вчених)

27–28 квітня 2017 року

Тези доповідей

ОДЕСЬКИЙ
МЕДУНІВЕРСИТЕТ

УДК 06.091.5:061.3:61-057.875
ББК 5я431
С 91

Головний редактор:

лауреат Державної премії України, академік НАМН України,
проф. В. М. Запорожан

Редакційна колегія:

лауреат Державної премії України, з. д. н. т. України, проф. Ю. І. Бажора
(заступник головного редактора),
проф. О. Г. Юшковська (заступник головного редактора),
засл. лікар України, проф. В. Г. Дубініна,
проф. В. Г. Марічереда, І. М. Пастернак,
доц. Н. О. Романова, проф. О. О. Старець,
доц. К. О. Талалаєв, проф. В. О. Ульянов,
Г. І. Хандрікова

С 91 **Сучасні** теоретичні та практичні аспекти клінічної медицини (для студентів та молодих вчених) : наук.-практ. конф. з міжнар. участю, присвячена 100-річчю з дня народження І. Г. Герцена. Одеса, 27–28 квітня 2017 року : тези доп. — Одеса : ОНМедУ, 2017. — 210 с.
ISBN 978-966-443-083-5

У тезах доповідей науково-практичної конференції з міжнародною участю студентів та молодих вчених, присвяченої 100-річчю з дня народження професора І. Г. Герцена, подаються стислі відомості щодо результатів наукової роботи, виконаної учасниками конференції.

УДК 06.091.5:061.3:61-057.875
ББК 5я431

Матеріал и методи. Для исследования были взяты результаты симуляционного обучения в 2014–2016 гг. 36 студентов 5–6-го курсов Одесского национального медицинского университета в Учебно-инновационном центре практической подготовки врача и на кафедре симуляционной медицины. За основу был взят модуль «Базовые лапароскопические навыки» по общей лапароскопической хирургии. Использовался виртуальный эндоскопический симулятор “LapMentor” (3DSystems). Обучение было в объеме всех заданий модуля, не менее 10 тренингов за модуль. Количество повторов каждого практического навыка за период модуля варьировало от 1 до 4. Регистрировалось время выполнения, параметры безопасности, зрительное устройство, работа с педалями, диатермией, аспирацией, ирригацией, с видеокамерой с углом обзора 30° и 0°. В результате было проведено оценивание исходного (1-й тренинг), промежуточного (5-й тренинг) и заключительного (10-й тренинг) уровня. Определялся разработанный нами коэффициент самооценки обучаемого (КСО) по анкетам и КПУ по оценочным листам. Было выполнено суммирование полученных коэффициентов и получение общих показателей оценивания для каждого студента. Все анкеты, оценочные листы и КСО были разработаны нами. При этом КСО рассчитывался путем деления общего количества полученных при анкетировании баллов на максимально возможное количество баллов (в данных анкетах — 50 баллов), а КПУ — путем деления общего количества полученных при оценивании инструктором данного студента на данном этапе баллов на максимально возможное количество баллов (в разработанных нами оценочных листах — 70 баллов).

Результаты и их обсуждение. Полученные КСО и КПУ на каждом из шести этапов суммировались друг с другом и делились на два. В результате получался результирующий коэффициент практических умений (РКПУ). Затем РКПУ рассчитывался для каждого этапа и использовался в основных расчетах и обсуждениях, сравнениях групп друг с другом.

Вывод. Наиболее высокие показатели практических умений имели студенты в конце 10-го тренинга 1-го и 2-го года обучения ($p < 0,05$).

ПІДГОТОВКА ВІЙСЬКОВО-МЕДИЧНИХ ФАХІВЦІВ УКРАЇНИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ НОВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ

Караконстантин Д. Ф., Берлінська Л. І.,
Первак М. П.

*Одеський національний медичний університет,
Одеса, Україна*

Актуальність: ведення бойових дій на Сході поставило перед сучасною медициною України низку питань. Найактуальніше з них питання швидкої та ефективної підготовки військово-медичних кадрів в цих умовах. Одним із шляхів реалізації цього завдання є симуляційне навчання, яке

має багато переваг на відміну від традиційної системи підготовки лікарів.

Мета: аналіз перших результатів досвіду організації підготовки військово-медичних кадрів в умовах ведення бойових дій на основі інноваційних симуляційних технологій.

Матеріали та методи: одним з основних напрямів діяльності кафедри симуляційної медицини та Навчально-інноваційного центру практичної підготовки лікаря є розробка інноваційних підходів до медичної освіти України, в тому числі військово-медичної. Навчання в 2014–2016 рр. пройшли більше ніж 100 військово-медичних спеціалістів. Воно здійснювалося шляхом створення умов для теоретичної підготовки, самостійного виконання діагностичних і лікувальних маніпуляцій на тренажерах та роботах останнього рівня реалістичності під керівництвом лікарського і педагогічного колективів, психологів, засноване на принципах проблемно-орієнтованого підходу.

Результати: проведені цикли навчання для військово-медичних працівників в Центрі дозволили в 2,2 рази поліпшити швидкість і якість виконання практичних навичок та командної роботи при невідкладних станах. У подальшому вони закріпили отримані знання та навички на базі Військово-медичного клінічного центру Південного регіону, де проходили лікування більше ніж 5000 первинно госпіталізованих поранених. Сьогодні вони продовжують надавати допомогу в умовах бойових дій та готують санітарних інструкторів безпосередньо з військово-службовців.

Висновок: перший досвід спільної праці, отримані результати довели значну ефективність цих організаційних нововведень, продиктованих потребами сьогодення у військово-медичній освіті України.

ВДОСКОНАЛЕННЯ СИМУЛЯЦІЙНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ АНЕСТЕЗІОЛОГІВ ВИКОНАННЮ ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК ПРИ ЛІКУВАННІ НЕВІДКЛАДНИХ СТАНІВ

Караконстантин Д. Ф., Онищенко В. І.,
Єгоренко О. С.

*Одеський національний медичний університет,
Одеса, Україна*

Актуальність: лікарі-анестезіологи часто стикаються на практиці з невідкладними станами. Розроблено стандарти медичної допомоги, які відповідають вимогам високої ефективності та безпеки при різних невідкладних станах. Проте традиційна система підготовки не дозволяє реалізовувати їх в повному обсязі. Сьогодні, як ніколи, важлива роль інноваційних методів навчання.

Мета: оцінити ефективність симуляційної методології навчання лікарів-анестезіологів.

Матеріали та методи: у дослідження були залучені 120 лікарів-анестезіологів, які пройшли навчання в Центрі за останні 2,5 роки. Стаж роботи у них коливався від 1 до 12 років. Були вивчені результати навчання і оцінювання 3 послідовних тренінгів на прикладі відпрацювання: катетеризації периферичних і центральних вен, пункції

плевральної порожнини, постановки ларингеальної маски, оротрахеальної інтубації, конікотомії, базових методів СЛР (час до реєстрації ефективності проведеної СЛР і загальне оцінювання її індивідуального та командного виконання). Вивчалася тривалість їх повного виконання в секундах у динаміці під час тренінгу або з відеозапису.

Результати: відзначено достовірне поліпшення якості проведення основних маніпуляцій при лікуванні невідкладних станів у результаті проведення симуляційних тренінгів. Уже під час третього тренінгу спостерігається скорочення тривалості виконання практичних навичок майже вдвічі, також приблизно удвічі поліпшилися загальне оцінювання й оцінка якості командної роботи при серцево-легеневій реанімації.

Висновок: застосування системи нових методик симуляційного навчання надало можливість більше ніж удвічі підвищити ефективність освоєння практичних навичок лікарями-анестезіологами при лікуванні невідкладних станів.

СУЧАСНІ АСПЕКТИ ПРОБЛЕМНО ОРІЄНТОВАНОГО ПІДХОДУ В СИСТЕМІ ДОДИПЛОМНОГО СИМУЛЯЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

Берлінська Л. І., Єгоренко О. С.,
Онищенко В. І.

*Одеський національний медичний університет,
Одеса, Україна*

Актуальність: найбільш оптимальною є система медичної освіти, яка базується на принципах проблемно орієнтованого підходу та його складової частини, так званої “case study”, — це аналіз конкретних навчальних ситуацій, метод активного проблемно-ситуаційного аналізу, основа якого навчання шляхом розв’язання конкретних завдань — ситуацій (розв’язання кейсів).

Мета: оцінити ефективність симуляційних методик навчання у вітчизняних та іноземних студентів 6-го курсу.

Матеріали та методи: організація підготовки здійснюється шляхом створення умов для самостійного виконання студентами (450 осіб) діагностичних і лікувальних маніпуляцій на тренажерах, які засновані на принципах проблемно-орієнтованого підходу і “case study”. Інформація подається не відразу, а частинами (кейсами), зважаючи на поступове обговорення фактів та інформації (особистий досвід, презентації викладача, доповіді та реферати учнів, дані з мережі інтернет, з посібників, заснованих на доказовій медицині тощо). Найважливіше у навчанні те, що проблеми з теми заняття розв’язуються поступово до конкретних сценаріїв і досягають певних цілей відповідно до затверджених клінічних протоколів. Приблизний список кейсів для сценаріїв відповідає Європейським протоколам.

Результати: відзначено покращання якості проведення основних маніпуляцій, значне скорочення тривалості виконання практичних навичок і поліпшення загального оцінювання і оцінки якості

командної роботи в результаті проведення симуляційних тренінгів-сценаріїв.

Висновок: застосування системи нових методик симуляційного навчання, заснованих на великому клінічному і педагогічному досвіді викладачів, проблемно-орієнтованому підході, методі ситуаційного навчання, комплексному використанні психологічних шкал і анкетуванні, дало можливість підвищити ефективність освоєння практичних навичок студентами 6-го курсу.

ИСТОРИЯ РАЗВИТИЯ СИМУЛЯЦИОННОЙ МЕДИЦИНЫ

Пирисунько А. А., Мясковская И. В.

*Одесский национальный медицинский
университет, Одесса, Украина*

Актуальность: развитие симуляционного обучения активизируется в медицинских вузах Украины. Начинателем этого, очень важного для обучения, направления является Одесский национальный медицинский университет.

Цель: изучение истории формирования и становления симуляционного направления изучения медицины и усовершенствования навыков врачей на разных этапах, начиная с выявления первых, самых древних упоминаний и до ознакомления с новейшими технологиями, их недостатками и преимуществами.

Материалы и методы: анализ литературных источников, исторических хроник, археологических публикаций, отчетов с конгрессов и конференций по симуляционной медицине.

Результаты: проведен анализ данных. Найдено самое давнее упоминание о моделировании человеческого скелета с подвижными суставами — 61 г. н. э., Сатирикон. Удалось проследить пошаговое становление симуляционной медицины и ее оборудования. Наиболее известные вехи: 1879 г. — Dr. Vacchi разработал ларингофантом для отработки навыков ларингоскопии с электрическим звонком в качестве обратного ответа; 1911 г. — Miss A. Lauder Sutherland, глава Hartford Hospital Training School в Хартфорде, Коннектикут, изобрела куклу в человеческий рост с подвижными конечностями для обучения медсестер; 1960 г. — Asmund S. Laerdal совместно с Dr. Bjorn Lind и Dr. Peter Safar разработали учебный манекен Resusci Ann (Оживленная Анна) для отработки навыков сердечно-легочной реанимации. Первый компьютерный симулятор человека в полный рост для обучения анестезии был спроектирован в Университете Южной Калифорнии (США) в середине 60-х. Инженер, д. т. н. Stephen Abrahamson и врач-терапевт Judson Denson разработали SIM 1. В 1968 г. Майкл Гордон (Майами, Флорида) создает манекен Харви для обучения исследованию сердечно-сосудистой и дыхательной систем.

Сегодня в Дании резидент-гинекологи для получения допуска в операционную проходят тренинг и тестирование на лапароскопическом виртуальном симуляторе. Сенатом США с 2007 г. трижды принимался Закон о государственной фи-